

Nemzetközi adásvétel

A Bécsi Vételi Egyezmény

Előzmények

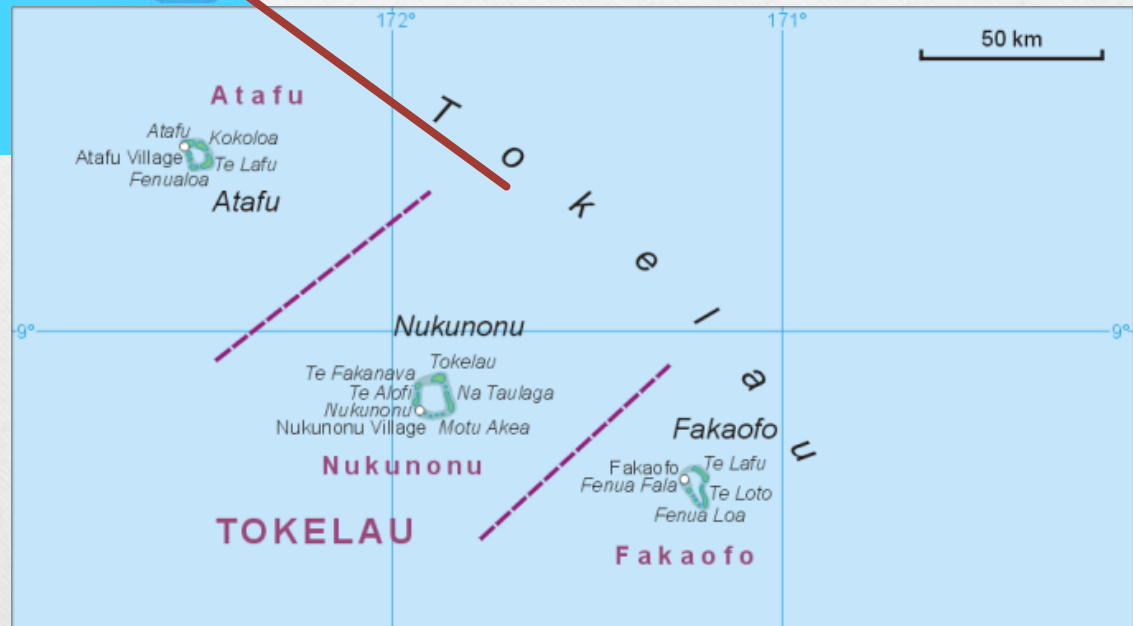
- 1929: *Ernst Rabel* német professzor veti fel szükségességét
- A munka a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia keretében indult meg
- 1964: HNMK elfogad két egyezményt, azonban ezek nem hoztak sikert
- Az ENSZ szerve, az UNCITRAL folytatta a munkát
- **1980. 04. 11.** : Áruk nemzetközi adásvételéről szóló bécsi egyezmény (**C**onvention on **C**ontracts for the **I**nternational **S**ale of **G**oods – CISG)

Jelentősége

- 5 kontinens 88 országa csatlakozott
- Több ezer jogeset érhető el (www.cisg.law.pace.edu)
- Univerzális jelleg
- A szerződéskötésben mintaként szolgál
- Nemzeti jogalkotásokban modell szerep (Tokelau-szigetek, 2002. évi német kötelmi reform, 1999. évi kínai szerződési reform, lengyel és orosz szabályozás)

Tokelau-szigetek

A CISG tartalma

Az Egyezmény **két területet** szabályoz:

1. A szerződés megkötésének alaki feltételeit, a szerződés létrejöttét
2. A felek jogainak és kötelezettségeinek anyagi jogi tartalmát
  - Jogok
  - Kötelezettségek
  - Veszélyátzállás
  - Szerződésszegés

A CISG tartalma

A CISG **nem** szabályozza:

1. a szerződés érvényességét, érvénytelenségét, annak következményeit
2. a tulajdonátszállást
3. az elévülést

A CISG **kizárja** hatályát az áruk által személy életében vagy egészségében okozott károkért való felelősség körében (csak dolgokban okozott károkért való termékfelelősséget szabályoz).

A CISG szerkezete

Az Egyezmény részei:

I. rész: Alkalmazási kör és általános rendelkezések

II. rész: A szerződés megkötése; ajánlat

III. rész: Adásvételi szerződés

IV. rész: Nemzetközi közjogi kérdések

A CISG alkalmazási köre

Személyi-területi hatály

- A CISG akkor alkalmazható, ha az eladó és a vevő telephelye **különböző államok** területén van.
- A CISG alkalmazható, ha
  - mindkét fél telephelye olyan különböző államban van, amely részese az egyezménynek [1. cikk (1) bek. a) pont]
  - az eljáró fórum kollíziós joga olyan állam jogát rendeli alkalmazni, amely részese az egyezménynek [1. cikk (1) bek. b) pont]
  - a felek választják

Tárgyi hatály

- áru – ingó dolog
- **Kizárt:**
  - ingatlan, vagyoni értékű jog
  - fogyasztói vétel (személyes, családi v. háztartási vétel)
  - árverési, végrehajtási és egyéb hatósági intézkedésen alapuló vétel
  - értékpapír, pénz
  - hajó, légi közlekedési eszköz
  - villamos energia

Az adásvételi szerződés

Adásvételi szerződés

Nincs definíció, de a felek kötelezettségeit meghatározza:

- **eladó** – az áru, szolgáltatás tulajdonjogának átruházása
- **vevő** – az áru átvétele, a vételár megfizetése.

Atipikus adásvételi szerződések:

- a.) Kereskedelmi képviselet – a képviselő vásárol is. A vételi tevékenység elkülöníthető.
- b.) Szerelvények szerelése: adásvétel + munkavégzés, de az adásvételi elem értéke nagy.
- c.) Hazai példák: a CISG alapján a szállítási és a mezőgazdasági termékértékesítési szerződés is adásvétel.

A szerződés megkötése

Ajánlat

Ajánlat: a szerződés lényeges elemeit tartalmazza

- a.) személyhez címzett,
- b.) ajánlattevő szándékát jelzi, hogy elfogadás esetén kötelezettnek tekinti magát,
- c.) kellő meghatározottság: áru, mennyiség, ár (legalább utalás a mennyiség és az ármegállapítás módjára).

Ajánlat

Hatályos, ha megérkezik a **címzethez**. A szerződés megkötéséig visszavonható.

Az ajánlat **elfogadása**: (i) kifejezett nyilatkozattal, (ii) ráutaló magatartással

a.) eltérő nyilatkozat: új ajánlatnak minősül, kivéve, ha az eltérés nem lényeges (lényeges, ha az árra, mennyiségre, minőségre, a teljesítés helyére és idejére, a felelősség mértékére vonatkozik)

b.) **Hallgatás** önmagában nem elfogadás.

Az ajánlat hatályos, amikor az ajánlattevőhöz megérkezik az elfogadás közlése.

Szerződés alaki érvényessége – nincs alaki-formai követelmény, de egyes országok kiköthetik az írásbeliséget. (Pl. Magyarország is)

A szerződés tartalma

Az eladó kötelezettségei

- a szerződés szerű áru szolgáltatása (fizikai átadás)
- az áru tulajdonjogának átruházása
- az árura vonatkozó okmányok átadása

Teljesítés helye: az áru szolgáltatásának, rendelkezésre bocsátásának helye.

Brüsszel Ia rendelet: a joghatóságot a teljesítés helyéhez köti.

Szerződészerű áru szolgáltatása

- ▶ Az eladó a felek szerződéses **megállapodása** szerinti árut köteles szolgáltatni (mennyiség, minőség, csomagolás, tárolás, stb.)
- ▶ **A felek megállapodása hiányában** a szerződészerűség fennáll, ha:
  - (i) az áru alkalmas azokra a célokra, amelyre más azonos fajtájú árukat rendszerint használnak,
  - (ii) speciális felhasználási célt határoznak meg,
  - (iii) minta vagy modell esetén, - ezeknek megfelel,
  - (iv) vevő tud az áru fogyatékoságáról (pl. viszonylagosan alacsony ár).

A vevő kötelezettségei

- vételár megfizetése (54-59. cikk)
- a szolgáltatás átvétele (60. cikk)
- megvizsgálási kötelezettség (38-40. cikk)

Megvizsgálási kötelezettség

- A körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül (szubjektív határidő)
- Halasztható a rendeltetési helyre való megérkezését követő időpontra
- Objektív határidő: 2 év
- A határidőn túl a vevő elveszti az áru minőségi hibájára vonatkozó hivatkozását
- a jogvesztés elkerülésére lehet ésszerű mentséget felhozni (szerződésszegési jogkövetkezmény csak vételárcsökkentés és a tényleges kár megtérítése lehet, kicserélés, kijavítás már nem!)

Átvétel és vételárfizetés

▶ A szolgáltatás átvétele: köteles minden tőle ésszerűen elvárható intézkedést megtenni (pl. vevő tájékoztatása teljesítés helyéről)

▶ A vételár megfizetése:

Ár meghatározása. Ha ezt a felek elmulasztják, akkor a *feleket* úgy kell tekinteni, mint akik (i) a szerződéskötés időpontjában, (ii) az adott kereskedelmi ágban, (iii) hasonló körülmények között ilyen árura, (iv) általában felszámított árban kívántak megegyezni. (**vélelem**)

A vélelem *megdönthető* pl.: ha abban egyeztek meg, hogy később állapodnak meg az árban

A szerződésszegés szabályozása

---

1. **Alapvető szerződésszegés (25. cikk)** – nagyobb súlyú, jelentős → **következménye:** elállás (25. cikk) vagy kicserélés (46. cikk)
2. **Közönséges szerződésszegés** – kevésbé jelentős, kisebb súlyú
  - a) Állhat **nem szerződészerű** szolgáltatásban → **következménye:** árleszállítás vagy **kijavítás**
  - b) Szolgáltatás **elmaradása** → **következménye:** póthatáridő → ismételt elmaradás esetén **elállás**
3. **Kártérítés (74-77. cikk)**

Alapvető szerződésszegés

Súlyos szerződésszegés:

- A másik félnek olyan *hátrányt* okoz, amely jelentős mértékben megfosztja őt attól, amit a szerződés alapján *jogosult volt elvárni*.
- **Kivétel:** nem állapítható meg az alapvető szerződésszegés, ha a szerződésszegő fél **nem látta előre** az ilyen következményt, és egy ésszerűen gondolkodó hasonló személy azonos körülmények között sem láthatta volna előre.

A szerződésszegés szabályozása

Kártérítés

Általában igényelhető függetlenül attól, hogy

- a.) a szerződésszegés alapvető vagy közönséges,
- b.) elállásra, kijavításra, árcsökkentésre vagy kicserélésre kerül sor (*ezek mellett követelhető*).